

8. Martien [1946]

1. Lees dit hoofdstuk hardop voor en markeer in jouw boek (de zinnen die als het ware naar voren komen of schitteren op de pagina.) Lees aandachtig en zonder haast. Doe dit voordat je naar de opdrachten kijkt, zodat je eerst kunt zien wat je persoonlijk raakt.
2. In het eerste deel van het hoofdstuk deelt Martien hoe hij voor zijn moeder zorgde en hoe gênant hij het vond om moe helemaal te moeten schoonwassen nadat ze diarree had gehad. Hoe zou jij het vinden om je moeder (of vader) zo te moeten verzorgen? Schrijf hier 3 regels over.
3. Wat ervaar jij als lezer als je hij beschrijft hoe hij twijfelt over het al dan niet bespreekbaar maken van de situatie van moe. Welke gevoelens en gedachten heb jij daar over? Schrijf een kort fragment van 7 regels tekst.
4. “Moederliefde kon kennelijk ook zonder dat alles worden overgebracht”. Op welke manieren heb jij moederliefde ervaren (en mogelijk als ouder zelf gegeven). Maak een lijst. Welk item is jou het meest dierbaar? Schrijf daar 5 minuten over met zoveel mogelijk detail. Laat je zintuigen hier spreken.
5. Martien komt als eerste van het gezin in een ziekenhuis terecht wegens een liesbreuk. Hoe was jouw gezondheid en die van je ouders en broers/zussen? Heb jij wel eens in het ziekenhuis gelegen als kind? Schrijf hier een woordgedicht over n.a.v. het woord “Ziekenhuis”
6. Martien zijn eerste herinnering: moe had hem op het pleintje aan een boom gebonden. Later werd er bij hem thuis een verhaal over verteld. Wat is jouw eerste herinnering? Schrijf een halve pagina vol – probeer het te beschrijven vanuit het perspectief van je jonge zelf.
7. Op verjaardagen werd er volgens Martien thuis enkel over politiek gesproken. Waarover werd op verjaardagen bij jou thuis gesproken?

Maak een lijst en kies een onderwerp uit en beschrijf dit in detail en ook hoe jij dit beleefde.
Hoe oud was je toen?

8. Lees nog eens het fragment waar Martien vertelt over hoe hij een eigen zaak kreeg en trouwde en hoe zijn vader reageerde op het nieuwe tuincentrum. Jan, Piet en hij waren als vennoten in de zaak gekomen. Welke rol had pa nu? Schrijf een tekst in 7 minuten en sluit af met een elfje.

9. Toen zijn vader stierf had Martien gehuild, tot zijn eigen verbazing. *Hij had een hele nacht liggen janken. Niet om wat er was, maar om wat er niet was geweest.* (laatste zin in het hoofdstuk)
Schrijf in een hoog tempo alles (!) wat je - voor Martien - kunt benoemen wat er “niet was geweest”. Lees dit tot slot voor aan Martien.

10. Lees eerst hoofdstuk 17 “Spiegelbeeld” in het boek Dagboek als spiegel” [77-79].
Schrijf nu aan de hand van de vragen (die in het boek over een zelfportret gaan) een portret van Martien,

11. Wat weet je nu over Martien? Blader door je dagboek en het leesboek en schrijf een lijst met antwoorden. Noteer ieder item kort en kernachtig. Denk hierbij aan de thema's als...
 1. geboortjaar
 2. plek in de kindertijd
 3. relatie met ouders
 4. relatie met broers en zussen
 5. rol in het gezin
 6. leeftijd in de oorlog
 7. school-studie
 8. werk-hobby
 9. kerk-geloof
 10. trouwen/kinderen
 11. typische uitspraak of mening
 12. ...

Schrijf deze biografische lijst op een lege pagina en laat voldoende ruimte open, zodat je later ook nog informatie aan toe kunt voegen.